

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

นับตั้งแต่มีการตั้ง โรงเรียนกฎหมายขึ้นอันเป็นผลมาจากการปฏิรูปกฎหมายและการศาลในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อผลิตบุคลากรทางด้านกฎหมายตามวัตถุประสงค์ในการพัฒนาระบบกฎหมายของประเทศไทยให้ทันสมัยทัดเทียมอารยประเทศและเพื่อให้มีนานาประเทศตะวันตกยอมรับการดำเนินงานของการศาลไทย

จวบจนถึงปัจจุบันการศึกษากฎหมายของประเทศไทยก็ได้พัฒนาก้าวหน้ามาสู่ยุคของการจัดตั้งเป็นคณะนิติศาสตร์อันเป็นคณะวิชาหนึ่งในมหาวิทยาลัย โดยเริ่มที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยภายใต้ชื่อเรียกว่า คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์เป็นแห่งแรกและต่อมาได้ขยายไปสู่มหาวิทยาลัยของรัฐแห่งอื่น มหาวิทยาลัยเอกชน ตลอดจนมหาวิทยาลัยราชภัฏต่างๆ และแม้สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ จะผลิตบัณฑิตทางนิติศาสตร์เป็นจำนวนมาก แต่ถ้าบัณฑิตเหล่านี้ประสงค์จะเข้าสู่วิชาชีพทางกฎหมายเช่น ผู้พิพากษา อัยการหรือทนายความ บัณฑิตเหล่านี้จะต้องผ่านการอบรมจากองค์กรวิชาชีพหลักสององค์กรได้แก่ สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาและสำนักอบรมวิชาว่าความ สภาทนายความ โดยผู้ที่ประสงค์จะเป็นผู้พิพากษาหรืออัยการจะต้องสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิตไทยเสียก่อนจึงจะมีคุณสมบัติที่ไปสอบคัดเลือกเป็นผู้พิพากษาหรืออัยการในลำดับต่อมา ส่วนผู้ที่ประสงค์จะเป็นทนายความก็ต้องผ่านการอบรมและการสอบตามหลักสูตรของสภาทนายความเสียก่อน เมื่อได้รับใบอนุญาตว่าความแล้วจึงจะมีสิทธิประกอบอาชีพทนายความ จากสภาพดังกล่าวทำให้เห็นได้ว่ามีสถาบันหลักอย่างน้อยสามแห่งเข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการผลิตนักกฎหมายตั้งแต่ต้นจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการได้แก่ มหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และสำนักอบรมวิชาว่าความ สภาทนายความ (นิภา สืบสินรี, 2547 : 47-48) โดยเฉพาะเนติบัณฑิตยสภาถือเป็นองค์กรที่มีอิทธิพลอย่างมาก

จากรูปแบบวัฒนธรรมการจัดการเรียนการสอนที่ยึดตามแบบอย่างและมาตรฐานของเนติบัณฑิตยสภา ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ที่เปิดสอนในหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในลักษณะแบบเดียวกันทั้งหมดคือ ผู้สอนเป็น

ผู้บรรยายเพียงฝ่ายเดียว (Monologue) นักศึกษาส่วนใหญ่ยังคงเป็นฝ่ายรับฟังคำบรรยายจากผู้บรรยายโดยผู้เรียนมิได้มีส่วนร่วมด้วย การจัดการเรียนการสอนในแบบดังกล่าว จึงไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (พินัย ฌ นคร. 2531 : 43) ซึ่งขัดแย้งกันกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะในหมวดที่ 4 มาตรา 22 ที่ได้กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ”

จากรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่โรงเรียนกฎหมายจนถึงเนติบัณฑิตยสภาที่ยึดถือแบบอย่างการเรียนตามระบบอังกฤษซึ่งเป็นระบบที่ถือคำพิพากษาของศาลเป็นใหญ่ ส่งผลให้การตอบข้อสอบกฎหมายต้องตอบตามแนวของคำพิพากษาศาลฎีกา และปัญหาที่พบบมากที่สุดเท่าที่ผู้วิจัยมีประสบการณ์ คือ แม้ผู้เรียนจะสามารถท่องจำตัวบทกฎหมายได้ แต่ส่วนใหญ่ทำข้อสอบไม่ได้ หรือทำได้แต่ผลสัมฤทธิ์ไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากบทบาทของผู้สอนที่เน้นแต่เพียงการนั่งบรรยาย รวมถึงไม่ประยุกต์ใช้สื่อสารสนเทศอย่างอินเทอร์เน็ต มาช่วยในการสืบค้นข้อมูล โดยเฉพาะคำพิพากษาศาลฎีกา โดยเฉพาะเมื่อทำการศึกษาผลการเรียนในวิชากฎหมายของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ หมู่เรียน กศ.บป. รหัส 5234011 และรหัส 5234012 ซึ่งเคยเรียนในระบบที่ผู้สอนเป็นผู้บรรยายเพียงฝ่ายเดียว (Monologue) และผู้เรียนมิได้มีส่วนร่วม พบว่าระดับของคะแนนในรายวิชากฎหมายส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ที่ไม่ดีเท่าที่ควร

ดังนั้น เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดีขึ้น อีกทั้ง ยังเป็นการพัฒนาบทบาทของผู้เรียนให้มีส่วนร่วม ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะทำการศึกษาวิจัย โดยใช้วิธีการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ ทำการสืบค้นคำพิพากษาศาลฎีกาที่สำคัญ ๆ จากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำเอาประเด็นในคำพิพากษาศาลฎีกามาทำการวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเขียนตอบข้อสอบกฎหมายในวิชาพระธรรมนูญศาลยุติธรรมต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อแผนการจัดการเรียนรู้ วิชา พระธรรมนูญศาลยุติธรรม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนสอบกับหลังสอบ ของนักศึกษาจากการเรียน โดยแผนการจัดการเรียนรู้ วิชา พระธรรมนูญศาลยุติธรรม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยการพัฒนาการตอบข้อสอบแบบอัตนัยของ นักศึกษาวิชากฎหมาย ในรายวิชาพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ แล้วมีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ 80/80

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาค กศ.บป. รหัส 5234011 และรหัส 5234012 จำนวน 30 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาค กศ.บป. รหัส 5234011 และรหัส 5234012 โดยวิธีเจาะจงนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนใน รายวิชาพระธรรมนูญศาลยุติธรรม จำนวน 30 คน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ใช้เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา พระธรรมนูญศาลยุติธรรม ของผู้วิจัย

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 (มิถุนายน – ตุลาคม 2554)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กระบวนการการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ หมายถึง วิธีการเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียน การสอนที่มีลักษณะเน้นการให้ความช่วยเหลือในกลุ่มมากกว่าการแข่งขันกันตัวต่อ นักศึกษาแต่ละ กลุ่มฝึกฝนกันในกลุ่ม ไม่มีการแข่งขันแต่ใช้แบบทดสอบที่เกี่ยวกับเนื้อหาสอบ รายบุคคล บันทึก คะแนน และนำคะแนนรายบุคคลรวมเป็นคะแนนความสำเร็จของกลุ่ม โดย ให้อ้างอิงกับกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการใช้แบบทดสอบความรู้
ของนักศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อทดสอบผู้เรียนก่อนสอบและหลังสอบเป็นแบบอัตนัย

จำนวน 3 ข้อ

3. ประสิทธิภาพการเรียนรู้วิชา พระธรรมบุญศาลยุติธรรมโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้
แบบกลุ่มร่วมมือ ตามเกณฑ์ 80/80 หมายถึง

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละที่นักศึกษาทุกคนสามารถทำ
แบบทดสอบ และคะแนนประเมินพฤติกรรมกลุ่ม ได้ร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาทุกคนที่ได้จาก
การทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 80 ขึ้นไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY